

KARTA PRACY · LF6

Reporter na dyżurze

Dział VII · wymaganie F6 · „Jak w 45 minut sprawdzić, czy bieżąca informacja jest prawdziwa?”

WARIANT: BAZOWY

Imię i nazwisko: Klasa: Data:

Twój cel

- Analizuję bieżące wydarzenie i weryfikuję informacje (w tym treści AI).
- Oddzielam fakt od opinii i stosuję weryfikację krzyżową.

Jak pracujecie: w grupie opracowujecie JEDNĄ stację, potem słuchacie pozostałych i uzupełniacie notatki.

Stacja 1 · Techniki manipulacji

Dane (nie zmieniaj — analizuj):

- Cherry picking (fakty bez kontekstu); manipulacja skalą wykresu.
- Fałszywy autorytet; recykling starych zdjęć jako bieżących. (NASK/CEDMO)
- Zadanie: dopasujcie przykłady do technik.

Wydarzenie i źródło:

Sygnały ostrzegawcze (w tym AI):

Weryfikacja (co ustaliłem):

Werdykt + moja opinia:

Stacja 2 · Dezinformacja tworzona przez AI

Dane (nie zmieniaj — analizuj):

- Deepfake (wideo/audio), obrazy i teksty z AI — jakość różnie, więc ocena „po wyglądzie” bywa zawodna.
- Sygnały: zniekształcone dłonie na obrazach, brak synchronizacji ust w wideo, zmyślone cytaty w tekstach.
- Zasada: weryfikuj ŹRÓDŁO (kto, kiedy, gdzie), nie tylko materiał. (por. Moduł 8)

Wydarzenie i źródło:

Sygnały ostrzegawcze (w tym AI):

Weryfikacja (co ustaliłem):

Werdykt + moja opinia:

Stacja 3 · Narzędzia weryfikacji

Dane (nie zmieniaj — analizuj):

- Wsteczne wyszukiwanie obrazem (Google Lens, TinEye); operatory (site:gov.pl, filetype:pdf).
- Weryfikacja eksperta (Google Scholar, Scopus); bazy fact-checkingowe (Demagog).
- Zadanie: sprawdźcie źródło i datę wskazanego materiału.

Wydarzenie i źródło:

Sygnały ostrzegawcze (w tym AI):

Weryfikacja (co ustaliłem):

Werdykt + moja opinia:

Stacja 4 · Weryfikacja krzyżowa i werdykt

Dane (nie zmieniaj — analizuj):

- Potwierdź informację w co najmniej dwóch niezależnych, wiarygodnych źródłach.
- Trzy pytania: kto opublikował i po co? skąd wiadomo, że to prawda? czy potwierdza to inne źródło?
- Zadanie: wydajcie werdykt (wiarygodne / niepewne / fałszywe) z uzasadnieniem.

Wydarzenie i źródło:

Sygnały ostrzegawcze (w tym AI):

Weryfikacja (co ustaliłem):

Werdykt + moja opinia:

Synteza — uzupełnij

Rozpisz weryfikację jednego materiału.

Twierdzenie	Dowód / źródło	Werdykt

Wyjściówka

1. Opisz jedno bieżące wydarzenie i podaj dwa niezależne źródła, które je potwierdzają.

2. Wskaż jeden sygnał, że treść mogła powstać z użyciem AI, i jak to sprawdzić.

3. Sformułuj własną opinię o wydarzeniu i oddziel ją od faktów.

[QR] Źródła danych do samodzielnej weryfikacji — zeskanuj kod (do wstawienia).